

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciška ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciška ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Rr. K. D.:

Pokojninska preskrba dnevničarjev.

Poleg rednih, stalnih državnih uslužbencev poznamo v vseh državah že od nekdanje vrste oseb, ki so opravljale le začasno dela v korist države. To so uslužbenci, ki vrše običajno manj važne, ročne pisarniške in slične posle, večinoma netrajnega značaja. Države nastavljajo take dnevničarje zato, da se določeni posli v državni upravi izvrše, ne da bi se s tem državi proračun stalno in trajno premočno obremenil.

V naši državi je bilo vprašanje dnevničarjev spočetka kolikor toliko pravno urejeno z različnimi predpisi posameznih pokrajin. Šele z uredbo od 29. julija 1927., št. 51.545. („Uradni list“ 397/94 od 7. septembra 1927.) je bilo na podlagi določb člena 130. uradniškega zakona vprašanje dnevničarjev zakonodajno fiksirano.

Po ti uredbi sme država poleg rednih pragmatičnih uslužbencev za opravljanje raznih poslov najemati tudi dnevničarje. Nagrada se določi dnevničarjem z odlokom oblasti, ki jih sprejme v službo države. Ta nagrada sme znašati od 1200 do največ 1500 Din na mesec in mora biti ugotovljena v eni, nedeljivi vsoti. Običajno seveda znaša nagrada manj (pri nas ponekod komaj po 900 Din mesečno), ravna se pa višina po razpoložljivih proračunskih sredstvih. Dnevničarji se prav tako kakor pragmatični uslužbenci premeščajo z odlokom oblasti, ki jih je nastavilo. V nadaljnjem določa uredba, da se more dovoliti dnevničarjem plačano odsotstvo do največ 15 dni na leto s pravico do nagrade. Dovoljuje se ta dopust (odmor), do katerega dnevničar nima zakonski zajamčene pravice, po službeni dopustnosti in po izprevidnosti starešine.

Če dnevničar zbolí, dobi hranarino in druge datjave od pristojnega okrožnega urada za zavarovanje delavcev, pri katerem mora biti prijaven. Če ni prijaven ima pravico še naprej prejemati od države svojo nagrado največ za dobo šestdesetih dni. Z uredbo je tudi urejeno kaznovanje dnevničarjev ob prestopkih in je v ta namen določen ukor, zmanjšba nagrade do 25% in odpust brez odpovedi. Običajno mora po uredbi znašati odpovedni rok 15 dni.

Kakor smo opisali, je pravno razmerje dnevničarjev do državne uprave s to uredbo docela določeno, vendar je socialni položaj državnih dnevničarjev, ki po veliki večini opravljajo docela duševno delo izrazito uradniškega značaja, napram zasebnim nameščencem enakih kategorij znatno slabši. Glede bolniškega zavarovanja so sicer dnevničarji res zenačeni z zasebnimi nameščenci in ročnimi delavci, ne more se pa to trditi glede pokojninske preskrbe. Nagrada državnih dnevničarjev je vkljub vsaj enakemu, če ne še važnejšemu in napornejšemu poslu, nižja nego je običajna nagrada zasebnih uslužbencev v sličnih službah. Dasi so sicer po ogromni večini dnevničarji — kar se dolžnosti tiče — pri državnih oblastvih docela enaki z zasebnim uradničtvom in opravljajo pretežno samostojna duševna dela, vendar ni za njihovo starost prav nič preskrbljeno.

Vzrok, zakaj državne uprave favorizirajo nastavljanje dnevničarjev, je čisto fiskalnega značaja in je docela razumljiv. Posebno lahko umljiva je težnja državne uprave, zmanjšati do najnižjega zneska stalne in ponavljajoče se državne redne izdatke. Zato skušajo države namesto pragmatičnih uradnikov, ki so kolikor toliko stalni

in neodpušljivi ter imajo pravico do pokojnine, nameščati nestalne uslužbence, ki nimajo niti stalnosti, niti pravice do starostne preskrbe, vrše pa v bistvu popolnoma enaka dela in z enakim uspehom, kakor jih opravljajo stalni državni uslužbenci, na primer pisarniški uradniki ali pa pisarniški pomočniki, pa naj se zovejo že kakorkoli.

Dasi se sicer redkeje dogaja, vendar so teoretski možni in dejanski tudi precej pogosti slučajji, da dnevničarji služijo dolgo vrsto let, ne da bi se jim iz kakršnihkoli vzrokov že posrečilo, priti v skupino rednih državnih uslužbencev (pri nas n. pr. arhivskih uradnikov III. kategorije ali zvaničnikov). Taki dnevničarji ostanejo po vsem svojem dolgoletnem in vestnem službovanju na starost tako rekoč na cesti brez sleherne preskrbe in so izpostavljeni največji bedi. Pri svojih skromnih dohodkih, ki le v redkih slučajjih znašajo vsaj čistih 1000 Din na mesec, niti skromno živeti ne morejo. Da bi pri takem životarenju mogli kaj prihraniti za starost, je čisto izključeno. To velja seveda le za samce. Če so pa oženjeni, je pa velika revščina nujna posledica.

Na vsak način zahteva socialna pravičnost, da se tudi za starostno preskrbo dnevničarjev nekaj stori. Niz kakor pa ni mogoče, da bi bili državni dnevničarji trajno zastopani za privatnimi uslužbenci, katerim je skrb za starost odvzeta s prisilnim pokojninskim zavarovanjem. Vprašanje pokojninske preskrbe državnih dnevničarjev je socialen problem velikega pomena.

Temu nedostatku bi bilo mogoče odpomoči na več načinov. Potrebno je 1. samó, da raztegne vlada obveznost prisilnega pokojninskega zavarovanja tudi na tiste kategorije svojih dnevničarjev, ki opravljajo take duševne uradniške posle, ki so v privatnih službah podvrženi pokojninskemu zavarovanju. Moglo bi se pa 2. izvesti to zavarovanje tudi tako, da bi država sama ustanovila lasten neodvisen pokojninski zavod za svoje dnevničarje, morda v okrilju splošnega pokojninskega zavoda ali pa čisto ločeno in po lastnih pravilih in načelih. Seveda bi bilo pri dosedanjih višinah dnevničarskih nagrad treba, da država nosi večji del stroškov zavarovalnih premij, kar pa ne bi zelo obteževalo državnega proračuna. Saj so dnevničarji v splošnem prav malo stalni in jih večina izstopi, preden zadobe pravico do pokojnine. Posebno velja to za ženske, od katerih se jih mnogo izloči vsled omožitve. Če bi država sprva ta pokojninski sklad podprla še s posebnimi prispevki, ne bi bilo spočetka, dokler se ne zvišajo nagrade, treba od dnevničarjev zahtevati nobenih ali pa le prav nizke zavarovalne prispevke. S prihranki, ki bi se nabirali od zapadlih vplačanih prispevkov dnevničarjev, ki zapuste službo, preden jim pritiče pravica do pokojnine in od neizrabljivih državnih dotacij, bi se sklad stalno zviševal, obenem pa bi se mogli znižavati prispevki ostalih. Sicer bi pa tudi v tem slučaju, če bi bili državni dnevničarji zavarovani pri splošnem pokojninskem zavodu, ne bi bilo težko rešiti ta problem brez prevelikih bremen za državo.

Z novo ureditvijo položaja pragmatičnih državnih uslužbencev bi bilo želeli, da naša država prav tako v smislu socialnih zahtev pravično uredi tudi položaj najslabše situiranih svojih uslužbencev, dnevničarjev.

Pred Novim letom.

Ta članek je objavil sarajevski »Glasnik Umirovljenika« v zadnji številki lanskega letnika od 29. decembra 1930. Prinašamo ga v dobesednem prevodu:

»Ob Novem letu je običaj, da si ljudje drug drugemu čestitajo in si žele srečo in uspeh pri svojih prizadevanjih.

Mi si nimamo kaj čestitati. Mar naj si čestitamo k temu, da smo spet prebili dolgo težko leto pričakovanj, katera se niso izpolnila in nad, ki so nas prevarile?

Ne bomo ponavljali spet vsega, česar smo se nadejali, da nam izpolni minulo leto. Naše glavno pričakovanje je bilo, da bo s pravično ureditvijo pokojnin naše v doslovnem smislu besede nevzdržljivo stanje kolikor toliko popravljeno. Opravičenost te naše zahteve in nujna potreba, da se ji ugodí, je bila ne enkrat, temveč ponovno in tudi s strani najvišjih in najbolj merodajnih činiteljev državne uprave priznana. Ze v minulemu letu nam je bilo rečeno, da bo novi pokojninski zakon storil konec bedi upokojencev in da je načrt pokojninskega zakona že dovršen ter da bo do konca leta 1929. tudi v zakonjen.

Leto je minulo, novega zakona o pokojninah pa nismo pričakali.

Ob pričetku tega leta (1930., op. ured.) se nam je iz zanesljive strani sporočilo, naj samo še malce potrpite, ker bodo naše težave skoro znatno

olajšane. Ker pa tega olajšanja ni bilo, smo ob vsaki priliki, ki se nam je nudila, ponovno spominjali činitelje, ki so določeni za to, da odločajo o naši usodi, da pravičnost in pravo zahteva, da se naše vprašanje uredi in da se nam končno nudi možnost človeka dostojne eksistence. Res je, ob vsaki taki priliki se nam je priznalo, da smo izvršili svojo dolžnost, in da bo tudi država napram nam izvršila svojo. In ta priznanja so nam vlivala upanje, da bo končno prišla vrsta tudi za nas.

Čakali smo in upali od dne do dne.

Pa glejte, tudi to leto se končuje, mi smo pa še vedno tam, kjer smo bili ob začetku leta. In ob tem koncu smo skoro že začeli izgubljati upanje, da bomo še kdaj dočakali boljše in svetlejšje dni. Obup pričena polniti naše duše! Ne zaradi nas samih, saj za nas je vse že itak končano, pa naj pride konec nekaj mesecev prej ali kasneje, bodisi od bolezni, lakote ali od oslabelosti, za nas to ne pomeni nič več. Toda obup se nas polašča, kadar gledamo na tiste, katere zapuščamo, kako in v kakšnem položaju jih zapuščamo!

Pravijo: Trkajte in odprlo se vam bo. Mi trkamo že leta in leta, toda po težkih in trdih vratih, ki se pred nami ne odpro. Pred temi vrati propadamo in poginjamo!

In tako spet trkamo, ker upamo in verujemo, da bomo priklicali gospodarja in da nam bo odprla vrata, da si bomo mogli tudi mi čestitati «

Uradniška naselbina v Beogradu.

Beograjska »Zadruga državnih in samoupravnih uslužbencev za gradnjo stanovanj« bo prihodnje pomlad pričela graditi v beograjskem predmestju Voždovcu uradniško naselbino.

Imenovana zadruga je bila utemeljena leta 1926. in ima nekaj manj od 700 članov. Za gradnjo te kolonije je zadruga kupila veliko zemljišče od beograjske občine katero meri 141.669 m². Zemljišče bo plačala zadruga tekom 20 let po obrokih.

Denar, potreben za nakup tega zemljišča, je dobila zadruga pri Narodni banki, katera ji je po Državni hipotekarni banki dovolila posojilo v znesku 15 milijonov dinarjev. Ta kredit bo Državna hipotekarna banka še povečala s tem, da bo poedinim družnikom dovoljevala osebna posojila na stavbišče in dožidana poslopja, in sicer do polovice skupne vrednosti. V opisani namen bo Državna hipotekarna banka dovolila še posameznikom posojila do največ 10 milijonov dinarjev.

Okupljenega zemljišča je 119.589 m² razdeljeno na 299 stavbišč. Od ostalega prostora je določenih 740 m² za združni dom, 1922 m² za trg in 1688 m² za otroško igrišče. Za ulice in ceste bo treba 17.730 m². Mestni stavbni urad v Beogradu je načrt v celoti, kakor tudi posamezne tipe stavb odobrila. Prav tako je tudi že potrjena regulacija vsega zemljišča.

Posamezna stavbišča merijo od 350 do 500 m². Zadruga, oziroma združniki plačajo občini samo svoja stavbišča, in sicer kvadratni meter po 80 Din. Vse ostalo zemljišče, potrebno za regulacijo in prometne zveze, je občina zadrugi prepustila brezplačno.

Stavbna akcija je že v teku in se izvršuje prva pripravljajna dela. Predvsem se izvaja zemljiškoknjižni prenos posameznih stavbišč na poedine zadrugarje. Za dovoljena posojila bo Državna hipotekarna banka dobila kot jamstvo zemljiškoknjižno zavarovanje.

Da bi se stavbni stroški čim izdatneje zmanjšali, je zadruga izdelala osem tipov stanovanjskih poslopij, in sicer pet za pritlične in tri za enonadstropne hiše. Zadržniki si morejo izbrati zase katerekoli od obeh tipov, vendar pa mora biti projektirana hiša v sorazmerju z njihovimi gmotnimi sredstvi. Mesečno odplačevanje posojil se bo vršilo tekom 20 let. Najmanjša letna amortizacijska vsota znaša 1090 Din, največja pa 2479 Din. Posamezna hiša bo vredna od 100.000 do 250.000 dinarjev.

V združnem domu, ki bo središče te nove uradniške stanovanjske kolonije, bo združna pisarna, nabavljajna zadruga, knjižnica, kavarna in družabni prostori. Poslopje doma se bo amortiziralo v 20 letih z najemninami za oddane poslovne prostore, tako da združnikov to poslopje ne bo prav nič obremenilo.

Zadruga je dobila od države mnoge olajšave in popuste, kateri so obenem z dovoljenim posojilom sploh omogočili to velikopotezno stanovanjsko akcijo. Predvsem so združniki oproščeni vseh kupnih taks kakor tudi taks za prenos zemljišča, potem opristitev zemljiškoknjižnih pristojbin in taks za dovolitev zidanja in za posojila. Zadruga je oproščena tudi vseh taks, davkov in doklad na svoje poslovanje ter je deležna popusta na vseh pristojbinah za prevoz stavbnega materiala po državnih železnicah in ladjah. Ta popust znaša 50 odstotkov normalnih postavk.

Da se abnormalno visoke stanovanjske najemnine v Beogradu znižajo, je ta akcija najuspešnejše sredstvo. Z zidanjem te največje uradniške kolonije, kolikor jih je bilo doslej po enotnem načrtu zgrajenih v vsi Jugoslaviji, bo velikemu številu državnih nameščencev v Beogradu odvzeta težka skrb. Želeti bi bilo, da posnemajo hvalevredni vzgled beograjske zadruge za zidanje stanovanjskih hiš tudi naše stavbne zadruge, prav tako pa že

limo, da bi bile iste tudi deležne izdatne podpore s strani države in javnih korporacij. Edinole z izdatno dr-

žavno podporo je mogoče izvesti tako velikopotezni načrt, kakor je beograjski.

Prejemanje dveh pokojnin.

Glavna kontrola je razposlala krajevnim kontrolam razpis št. 110.155 od 2. decembra, ki se glasi:

Ministrstvo za notranje posle je pod št. III.56462 od 26. novembra 1930. dostavilo naslednjo odločbo gospoda predsednika ministrskega sveta:

Množe se slučajji, da državni uslužbenci stopajo v banovinsko, mestno ali občinsko službo ter poleg tega, da se jim vračunava državna služba v samoupravno službo in za napredovanje uživajo še pokojnino od državne blagajne. Prav tako je bilo stavljeno vprašanje, da-li ima samoupravni upokojenec, kadar stopi v državno službo, ob priznanju dotadanje službe za pokojnino in napredovanje, pravico tudi na pokojnino iz samoupravnih pokojninskih skladov.

Gospod pravosodni minister je izdal pod št. 93.005 od 17. oktobra 1930. naslednje mišljenje:

»Državni uradnik, ki se postavi za banovinskega uslužbenca, in kateremu se državna služba (t. j. prav za prav: čas, prebit v državni službi) prizna v banovinsko službo ne more na podlagi te, v državni službi prebite dobe prejemati pokojnine in razen tega še plačilo in prejemke aktivnega banovinskega uslužbenca. Če se je uslužbenca priznala doba državne službe za banovinsko, znači to, da se mu ta čas računa za napredovanje v banovinski službi in da se mu bo tudi ta čas vračunal v pokojnino, če bo nekoč stopil v pokoj iz banovinske službe. Na temelju te prej prebite državne službe, katera kesneje v banovinski službi daje uradniku vse ugodnosti in pravice enako, kakor da je vso dobo prebil v banovinski službi, ne more uradnik prejemati pokojnine od države in obenem plačo od banovine.

Ista oseba nikakor ne more prejemati dveh pokojnin na podlagi istega službenega časa. To bi bilo nasprotno osnovnim načelom, na katerih temelje predpisi o pokojninah.

To mišljenje gospoda pravosodnega ministra povsem sprejemam.

Iz povedanega in po predpisih iz čl. 136. in sl. iz IX. poglavja uradni-

škega zakona ter iz postojecih posebnih predpisov, ki urejajo službene prejemke in pokojnine, izhaja:

Državni upokojenec, kateri se postavlja za banovinskega ali občinskega uslužbenca, ne more hkrati prejemati državne pokojnine in svoje plače, a če si pridobi od banovine ali občine pravico do pokojnine s pravom, da se mu vračunajo leta, katera je odslužil v državni službi ne more prejemati tudi državne pokojnine.

Banovinski ali občinski upokojenec, ki bi bil sprejet za državnega uslužbenca (ne kot kontraktualni uslužbenec!), ne more prejemati pokojnine od banovine ali občine poleg svoje plače. Če si pa pridobi pravico do pokojnine od države s pravico do vračunavanja let, katere je prebil v službi banovine ali občine, v dobo za odmero pokojnine, ne more prejemati še pokojnine od banovine ali občine.

Uslužbenec ali upokojenec banovine ali občine ne more prejemati pokojnine od druge banovine ali občine kjer je prej služil, če se mu leta, prebita v ti novi, vračunajo za pokojnino od tistega samoupravnega telesa v čigar službo je prešel.

Ista oseba ne more prejemati dveh pokojnin, kateri bi bili izračunani na podlagi istega službenega časa.

V slučaju, če bi bili poedini banovinski ali občinski predpisi ali statuti posameznih pokojninskih skladov nasprotni pravkar povedanemu, bodo bani, oziroma občine na področju uprave mesta Beograda storile vse kar treba, da se po rednem potu ti predpisi izmenjajo ter da se pravice uslužbenec in upokojenec urede, kakor je spredaj razloženo.

Na temelju točke 5., čl. 3. zakona o ureditvi vrhovne državne uprave naročam ti upravi naj prednje v svojem področju razglasi zaradi nadaljnjega postopanja in da stori vse, kar je še treba za izvršitev spredaj povedanega, ter da me o izvršitvi tega naloga obvesti.

Prednje se dostavlja ti kontroli zaradi znanja in ravnanja.

Predsednik glavne kontrole.

Josip Skalar, viš. rač. svetnik v pok., Ljubljana.

„OKO“ (Odplata - Kreditna Organizacija) in „Zadrugarstvo“.

Glasilu Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu »Zadrugarstvo«, je v svoji 11. številki za mesec november 1930. objavilo članek, v katerem očita ljubljanskemu »Našemu Glasu«, da daje državnim

uslužbencem glede kreditov napačne nasvete, ker priporoča novo kreditno organizacijo »OKO« v svoji 27. številki iz l. 1930. kot »najcenejši in najprimernejši način kredita«.

Kot organizator »OKO« odgovar-

jam na ta izvajanja ter smelo trdim, da člankarju kreditna organizacija »OKO« ni znana, odnosno, da mu je njen ustroj le predobro znan in da namenoma iznaša trditve, ki ne odgovarjajo resnici. Sicer ne bi mogel trditi, da je ta organizacija »le nov člen v posredniški verigi, ki naravno blaga ne pocenjuje, nego podražuje.« Iz naših tozadevnih pojasnilnih člankov v strokovnih glasilih (»Naš Glas«, »Učiteljski Tovariš«), kakor tudi iz »krožnic na posamezne državne nameščenec«, s katerimi smo jih vabili, da pristopijo k naši kreditni organizaciji, je jasno razviden način nakupa. Tam stoji:

»Ko ste v trgovini, ki je združena v »OKO«, izbrali blago, se sporazumeli za ceno in bi bilo treba plačati račun, pokažete svojo člansko legitimacijo »OKO«. Na kakšen način se blago s tem podražuje, kakor trdi člankar, saj trgovce pred predložitvijo naše članske izkaznice niti ne ve, da je kupec pri nas združen? Pogodita se za ceno poprej, tako da kupec pri tem sigurno ni oškodovan.

Ker pa kupec blaga ne plača takoj, temveč v 6. mesečnih obrokih, je naravno, da mu priračuna trgovec po naših navodilih 5% za manipulacijske stroške. Naj nam pove člankar, kje dobi kupec — državni nameščenec — tako poceni kredit? Pri raznih denarnih (izposojevalnih) zavodih mora samo na obrestih plačati 8 do 10%, poleg tega mora tudi prispevati k manipulacijskim stroškom zavoda, tako da ga stane posojilo (kredit) 14 do 16%. Razven tega mora plačati 50 do 100 Din za delež in pristopnino ter jamčiti omejeno ali neomejeno ne le za svoj dolg, temveč tudi za obveznosti ostalih zadrugarjev. Pri nas pa ne jamči za nikogar drugega kakor le za svoj lastni dolg.

Naravnost zlobna pa je trditev, da »OKO« ni potrebna v dravski banovini, kjer že deluje lepo število nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev z najlepšim uspehom. Člankar ve prav dobro da se pri »OKO« ne dobi kredit za nakup živil. In ravno s prodajo živil se pečajo pretežno naše nabavljajne zadruge, izvzemši mariborsko. V Mariboru »OKO« dozdej niti ne posluje, v Celju je sicer že organizirana, vendar zaradi lokalnih razmer ni odziva, pride tedaj le v poštev ljubljanska »Nabavljajna zadruga državnih nameščenec«. Povejte mi g. člankar, ali prodaja ta zadruga radio-potrebščine, radio-aparate, gramofone in gramofonske plošče, možko in žensko konfekcijo, krzveno in galanterijsko robo, platno, svilo perilo, blago za moške in ženske obleke, preproge, obutev, klobuke, glasovirje in muzikalije, knjige, šivalne in pisalne stroje, motorna kolesa in bicikle, fotografske potrebščine in fotografske aparate, zlat-

nino, srebrnino in ure, pohištvo, otroške vozičke itd.? In dalje! Ali si morete s pomočjo te zadruge popraviti zobe in napraviti umetno zobovje pri zobozdravnikih? Ali dobite poseben kredit, da lahko greste na letovišče ali v zdravilišče?!

Naše nabavljajne zadruge pa niti ne morejo prodajati zgoraj navedenih predmetov, saj so v to poklicane le dotične detaljne trgovine, ki imajo — naravno — tudi veliko izbero, da za dostijo vsem zahtevam. Naše zadruge pa ne morejo imeti takih zalog in tudi ne vseh navedenih predmetov!

Zlobno je tedaj spravljati »OKO« v zvezo z nabavljajnimi zadrugami in očitati »Našemu Glasu«, da ne priporoča lastnih stanovskih trgovskih organizacij! Sicer je pa ravno »Naš Glas« že pojasnjeval, da »OKO« ne more biti nobena konkurenca obstoječim nabavljajnim zadrugam državnih nameščenec iz enostavnega razloga, ker te ne prodajajo predmetov, kojih nakup posreduje »OKO«. S tem so glede »OKO« odveč tudi vsa ostala izvajanja člankarja, tičočna se prospeha nabavljajnih zadrug, dolžnosti članstva itd., saj je po zgornjih izvajanjih dokazano da »OKO« ni konkurenca tem zadrugam!

Omenil bi še trditev, da je naša organizacija samo agent za trgovca, od katerega prejema za svoje delo primerno nagrado. Povsem naravno je, da ne moremo vršiti svojega dela za stonj, saj imamo vendar mnogo režijskih stroškov. Poleg tega vršimo za trgovca informacijski in inkasni posel, ter mu garantiramo za plačilo. Kateri agent pa vrši vse te posle?! Mi vendar ne ponujamo blaga v nakup, mi samo organiziramo pri nas one trgovce, ki pristanejo na naše poslovne pogoje za izvrševanje informacij, inkaso in garancijo! Označba našega poslovanja kot »agent« je tedaj zelo neokusna in jo odločno odklanjamo!

Iz navedenega sledi, da je urednik »Zadrugarstva« očitno nasedel anonimnemu članakarju, katerega pri napadu na »Naš Glas« odnosno na kreditno organizacijo »OKO« sigurno niso vodili najplemenitejši nagibi! Ali ne tiči v tem napadu morda nekaj zavisti, ker iščejo kupci — državni in privatni nameščenec — pri nas kredit, ker je »najcenejši in najprimernejši«? Kakšna bo ta zavist šele, ko bo začela v dravski banovini poslovati nam sorodna kreditna organizacija, pri kateri kupec ne bo plačeval niti onih 5% za manipulacijske stroške, temveč le skromen prispevek v ta namen?! Ako je že naša organizacija »OKO« našla veliko razumevanje pri merodajnih faktorjih, ki jo smatrajo za najboljšo nadomestilo za prejšnje predruge na plačo, bo nova organizacija — ki se po mojih informacijah že snuje — še boljše nadomestilo in bo služila tako

Paul Reboux:

Biser.

»Da, moj dragi, kradel sem. — Enkrat samkrat v življenju, večkrat ne. — Ampak kradel sem. Lagal bi, če bi trdil kaj drugega...«

Osuplo sem pogledal Martensa, slovitega draguljarja z avenije des Champs Elysees, strokovnjaka pri trgovskem sodišču in člana vseh razstavljalnih odborov, trgovca spoštovanega od vseh tovarišev, njega mojega prijatelja že nad dvašest let.

»Ta zgodba« je nadaljeval, »ni od zdaj. Bilo je pred vojno. Tiste čase so nosile ženske velike klobuke, ki so bili podobni kavarniškim mizicam, in so bili okrašeni s cveticami. Nosile so dolge obleke, zelo dolge in pošite z okraski, ki bi bili še danes moderni.

Nekega dne me je zjutraj posetil moj nekdanji sošolec Lucien Sarbois, ki je med tem postal profesor na nekem pariškem liceju.

Lucien Sarbois je bil vrl dečko, nekoliko pozabljen, brezbarven in vsakdanji, eden tistih vseučiliških dijakov, ki težko in zelo revno žive, in ki jim je življenje še otežkočeno z dolžnostjo, da morajo zavzemati v družbi dostojen položaj in biti skrbno oblečeni, da ne izzovejo zasmeha ali studa pri svojih učencih.

Lucien Sarbois mi je dejal:

»Ljubi moj, prišel sem, da te prosim za uslugo, za prav veliko uslugo. — Potrebujem nakit in mislil sem si da bi ga mogel dobiti pri tebi po zmerni ceni. Povabljena sva z ženo k očetu nekega mojega učenca na slavnost, k Forgetu, saj veš k znanemu Forgetu iz rodbine Forgetov, ki izdelujejo pecivo. Vpliven mož je, zelo bogat, in pozna ves Pariz. Mogel bi me priporočiti, da najdem priliko za zasebni pouk, kar bi mi bilo močno v prid. Moja žena pa nima prav nobene nakite, s katerim bi mogla iti na to slavnost in ubožica je vsa obupana zaradi tega. Zato bi ji seveda rad kupil kaj prav preprostega kar bi pa vseeno tako učinkovalo, da ne bi izgledala prerevno. Mlada je, čedna je, lepe obleke ima rada. Pri njenih letih je to njena pravica — no in tako sem se torej odločil, da se vržem v velike izdatke. — Poglej na primer take obesek — koliko neki velja?«

Ker ni poznal draguljev, je pokazal prijatelj naš enega izmed najdražjih. Ko je izvedel za ceno, se je žalostno nasmehnil. Dolgo se je pomisljal in se igral z diamanti, smaragdi in biseri, in jih vrtel med prsti, porjavilimi od nešteti cigaret katere je bil pokadil ponoči, ko je ob svetiljki popravljaval naloge svojih učencev.

Ko mi je zaupal, s kakšno vsoto razpolaga — petsto frankov — sem mu moral nasvetovati:

»Nikar ne išči pristnih kamnov za tako ceno, prav nič ne dobiš za ta denar. Vzemi posnetek imitacije. Dandanes lahko dobiš take, ki so tako dobro pomarejene, da prevartijo vsakogar.«

In ponudil sem mu biser, precej velik biser, ki je bil res prav dobro pogojen v barvi in v blesku, in ki je bil obešen na tenko zlato verižico.

Za dvesto frankov je prijatelj vzela nakit, ki je pa razen tega zelo lepo izgledal, tako da bi samo strokovnjak mogel spoznati njegovo skromno vrednost.

V zahvalu za ljubeznivost me je Sarbois povabil na večerjo.

Mislil sem, da sem se zmotil v naslovu, ko sem zagledal stanovanje stopnišče, prednjo sobo. Vse to se mi je zazdelo zelo elegantno za srednješolskega profesorja. No, vseeno je bilo to njegovo stanovanje.

Sarbois mi je prišel naproti, me pozdravil in peljal v sprejemnico, ki je bila urejena zelo okusno, in me je predstavil svoji ženi stasiti, nežni, elegantni Parižanki, ki je bila prav dražestno oblečena.

Jed je bila izvrstna. Pili smo vina izbornih kakovosti, in vsakokrat, če sem napravil poklon zaradi slastno pripravljene jedi in okusne opreme, mi je Sarbois brez obotavljanja odvrnil:

»To so priložnostni nakupi, ki jih je izsledila moja žena. Dosti časa ima

Za dobre naslove več. Trgovci ji dajo po izjemnih cenah.«

Dobil bi bil prav visoko mnenje o trgovskih sposobnostih gospde Sarboisove če ne bi bil tisti večer z nami za mizo še drugi gost, eleganten in zelo uglašen mož, ki mi je bil predstavljen kot prijatelj zakoncev. Pred dobro poznaš pariško življenje, da ne bi ugenil kakšne miselne zveze so se mi takoj pojavile v glavi...

Več let nisem videl Sarboisa in njegove žene. Nekega večera je pa prišel moj nekdanji sošolec spet k meni in bil je očitno zelo nemiren. Imel je rdeč nos in oči so mu vlažno bleščale za naočniki.

»Moja uboga ženica je hudo bolna« mi je zaupal »obojestranska pljučnica... Zdravniki ni prav prepričan, da jo more rešiti... To je strašno... Šel sem baš tod mimo. Nisem se mogel upreti želji, da bi stopil gori in ti stisnil roko... v takih trenotkih, saj veš, se spomni človek prijateljev. Začutiš potrebo po pomoči, če te zadenejo tako težke preizkušnje.«

Teden pozneje mi je mrtvaški list naznanil, da je bila skrb ubogega moža upravičena.

Bilo mi je hudo, ko me je kesneje obiskal. Zdel se mi je kakor človek čisto brez poguma, ki je od obupa izgubil sleherno oporo. Njegova žena, dasi je izgledala tako čudovito nežno,

kot naša »OKO« vsem onim nameščencem, ki niso zmožni, iz svojih skromnih službenih prejemkov kriti večje nabave. Ako bo »Naš Glas« tako kot doslej opozarjal na take in enake kreditne organizacije, bo s tem svojim bralcem sigurno koristil, nikakor pa ne škodoval, kakor se to boji anonimni člankar v »Zadrugarstvu«.

P. S. V zgornjem članku sem prebral »Nabavljalo zadrugo uslužbencev državnih železnic«, ki ima, kakor znano v svoji trgovini raznovrstno blago. Naj tedaj še pojasnim, da železničarjev dozdej sploh še nismo organizirali pri nas in jih tudi ne nameravamo.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6
pripriča svojo b gito zalogo vseh vrst manufaktur-ga blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

Vestnik.

Združitev vseh poštarskih organizacij. V dneh 9. do 11. januarja t. l. so se vršila v Zagrebu posvetovanja p. t. t. uslužbencev iz vse države in se je razpravljalo o združitvi vseh dosedanjih mnogoštevilnih organizacij v skupno edinstveno združenje. Vsi zastopniki so bili složni v tem, da je nujno potrebno, da se ustanovi enotna organizacija, ki bo edina zmožna uspešno delovati za prosep vseh p. t. t. nameščencev. Sprejet je bil v tem smislu soglasen sklep, da se združitev čimprej izvede.

Profesorski dom v Beogradu. Glavna uprava jugoslovanskega profesorskega društva je nedavno sklenila, da se bo sezidal s prispevki društvenih članov v Beogradu profesorski dom, čim se nabere zadostna vsota denarja. Pri tem se je sklenilo, da se določijo prispevki takole: suplenti naj plačujejo po 3 Din mesečno, profesorji 8. in 7. skupine in predmetni učitelji po 6 Din, profesorji 6., 5. in 4. skupine po 10 Din, gimnazijski direktorji, inspektorji in načelniki 3. in 3. a skupine pa po 16 Din na mesec. Plačevanje prispevkov naj se začne s 1. januarjem 1931. Doslej je nabranih za zgradbo doma pol milijona dinarjev.

Koncertna turneja učiteljskega pevskega zbora. Pevski zbor Udruženja jugoslovanskega učiteljstva, poverjeništvu v Ljubljani, priredi po Rumuniji koncertno turnejo. Odposlanec pevskega zbora UJU je že odpotoval v Rumunijo, da uredi vse potrebno, da se bo turneja v redu mogla izvršiti. Prepričani smo, da bodo naši učitelji-pevci tudi na Rumunskem dosegli tisto priznanje in pohvalo, katero zaslužijo in da bo uspeh te turneje enak vsemim uspehu katerega je učiteljski pevski zbor dosegel lani na Češko slovaškem.

je bila brez dvoma sijajna gospodinja. Po vsem, kar mi je pripovedoval, sem videl, da je njegova zmeda, ne da bi se bil sam tega zavedal, izvirala predvsem iz tega, ker je bil nesposoben da bi si sam uredil življenje, zdaj ko se je moral zanašati samo na lastna sredstva. Z glasom, ki mi je segal prav do srca, mi je zaupal svojo bojazn in bolečine. Od vseh strani so prihajali računi. K silni žalosti so se pridružile še denarne skibi.

Na vse zadnje je potegnil iz žepa obesek katerega sem mu bil prodal in me ponižno naprosil:

»Kaj mi ne bi mogel storiti usluge in vzeti tole nazaj? Kaj naj zdaj počnem s tem? Zagotavljam te, da bi mi danes celo sto frankov zelo prav prišlo.«

Storil sem takoj, kar je želel in mu izročil vsoto.

Toda tisti hip, ko sem hotel biser že položiti k ponarejenim draguljem, me je njegova teža in njegov blesk presenetil. Biser, katerega mi je izročil, je bil pristen. Pogledal sem prijatelja. Ves je zardel in mi rekel:

»Morda se je malo ogulil ta čas. — Ti je morda žal, da si bil tako vlikodušen? Mar hočeš, da...«

In hotel je potegniti iz žepa listnico, v katero je zagrebel bankovec za sto frankov, kakor zaklad.

Državnim nameščencem v Kamniku! Prvi letošnji društveni sestanek »Okrožne skupine državnih nameščencev za okrožje Kamnik« se vrši v soboto dne 31. januarja 1931. v gostilni »Grajski dvor« (g. Žirovnik) ob 20. uri zvečer. Vsi člani in po le teh vpeljani gostje vljudno vabljeni.

Tako ni prav. V »Slovenskem Narodu od 13. januarja, v »Jutru«, »Jugoslovanu« itd. od 14. januarja t. l. smo brali obvestilo, da se bo dne 17. t. m. vršil občni zbor Društva konceptnih uradnikov politične uprave. Isto objavo so priobčili tudi drugi ljubljanski dnevnik — našemu glasilu pa ta objava ni bila poslana. — Takih slučajev, da včlanjena društva svojih prireditelj v lastnem glasilu ne objavljajo, smo morali na žalost v zadnjem času že več ugotoviti.

Zahvala. Prejeli smo v objavo: Podpisana Ana Gregorc, vdova po davkarju Jos. Gregorc, ki je umrl v Murski Soboti dne 6. januarja 1931., sem prejela danes od Združenega posebnega sklada društev finančnih pravnikov, davčnih uradnikov in društva državnih nameščencev in upokojencev dravske banovine v Ljubljani posmrtnino v znesku 7400 Din. Čutim se dolžno, da se za takojšnji in tako obilno tovariško pomoč v tem težkem trenutku temu skladu javno zahvalim v svojem in v imenu svoje rodbine. — Murska Sobota, dne 10. januarja 1931. — Gregorc Ana, s. r.

Draginja stanovanj v Ljubljani. Nedavno je objavil »Jugoslovan« naslednji glas iz ljubljanskega občinstva: »Nikjer na svetu niso stanovanja tako draga kakor so pri nas in v prvi vrsti v Ljubljani. Po izjavi »Trgovskega lista« (katera je točna) plačuje dravska banovina nekaj nad 772 milijonov hišnega davka in od tega plačajo samo Ljubljančani nekaj nad 32 milijonov. Mnogo je strank, katere morajo dati ves mesečni dohodek za stanovanje, nekaterim tudi še ta ne zadostuje in morajo njihovi otroci prispevati za njihovo preživljanje. To pa tudi ves svoj zaslužek! Vrhunec stanovanjske draginje je pri nas to ne gre več! Prenapeta struna nemore počiti.« — Istega mnenja je naša Zveza in vse organizirano državno uslužbenstvo. Potrebne so čimprej radikalne zakonske mere, da se neznosna stanovanjska draginja ublaži.

Vročitev delnic Agrarne banke. Nekateri državni uslužbenci, ki so leta 1929. podpisali delnice Privilegirane agrarne banke s pogojem odplačevanja delnic v 24 mesečnih obrokih, so prosili finančno ministrstvo, naj jim vroči pripadajoče delnice, ker so že prostovoljno vplačali celotno vsoto za podpisane delnice. Po navodliu D. R. št. 106.400/29 dobe državni uslužbenci, ki so na ta način podpisali delnice Agrarne banke, le-te šele čim vplačajo vse obroke, t. j. meseca julija 1931.

Trenotek, ki sem ga tedaj preživljal, je bil eden izmed najmučnejših, najtežjih trenotkov vsega mojega trgovskega poslovanja. Ta biser, ki je bil namesto onega drugega vdelan v skromen zlat okov, ta biser je bil vreden pettisoč frankov, morebiti celo še več. Toda to razkritje bi bilo surovno uničilo vse spomine, kar jih je imel ubogi mož na pokojnico. Sem imel pravico, raztrgati mu srce s tem, da mu povem resnico? Mar sem smel in mogel uničiti, kar mu je toliko let skupnega srečnega in nežnega življenja pustilo levega v duši, da bi mu bilo v tolažbo?

Moral sem se brez odlašanja odločiti. Že se je zdelo, da ga moj molk vznemirja.

»Ne, vse je v redu,« sem mu dejal in obdržal biser. »Vesel sem, da sem ti mogel izkazati uslugo.«

Obdržal sem nakit. Vnovič sem ga prodal in znesek, katerega sem prejel zanj, izročil dobrim namenom.

Nalagal sem Luciena Sarboisa, okradel sem ga.

Pa sem mogel storiti drugače?»

O maniri.

V današnjih časih se imajo menda vsi uredniki pri nas boriti s precej enakimi težavami. O eni teh, namreč

Okolnost, da so prostovoljno že prej vplačali celotni znesek za podpisane delnice, je brez pomena. Zato so take prošnje brezpredmetne.

Značaj spričeval glasbenih zavodov. Glavni prosvetni svet je sklenil, da so letna spričevala državne glasbene akademije v Zagrebu enakovredna spričevalom državnega konservatorija v Ljubljani in da so diplome o umetniški zrelosti iste akademije enakovredne diplomam ljubljanskega konservatorija in da veljajo za nastavitve kot listine v smislu členov 74. in 76. zakona o srednjih šolah.

Neprosto voljen humor. Že zadnjič smo omenili, kako je neka uradniška skupina med svojimi člani organizirala kolektivno odpoved našega glasila. Med nekdanjimi naročniki, ki so na skupnem seznamu izjavili svojo odpoved lista, se nahaja tudi ime nekoga gospoda, kateremu pa pri najboljši volji uprave ni bilo mogoče lista s koncem leta 1930. ustaviti. Zakaj neki? Zato, ker ta odpovednik sploh v letu 1930. — kakor že tudi prej nikoli — ni bil naročen na »Naš Glas«.

Oblike kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna JOS. REICH.

† Josip Gregorc.

Dne 6. t. m. zjutraj je preminul Josip Gregorc, davkar v Murski Soboti. Dolgo časa je že bolehal na sladkorni bolezn in hiral, vendar ga je držalo pokoncu upanje, da se izleči. Dne 4. januarja zvečer pa je izčrpan po ti zavrtni bolezn pal v nezavest iz katere se ni več zbudil v zemeljsko življenje.

Naš dobri kolega je bil rojen dne 18. februarja 1881. v Zbelovi na Štajerskem. Po daljši vojaški službi je vstopil dne 30. julija 1921. v davčno službo, kjer je vzorno služboval do prerane smrti. — Udeležil se je kot vojak tudi bojov na Koroškem.

Udeležoval se je dosti v javnosti, posebno še v društvenem življenju. »Prekmurska posojilnica«, ki jo je upravljal, dokler so mu to dovoljevali službeni odnosi, se ima največ njemu zahvaliti za svoj vsestranski uspešni razvoj. Ob ustanovitvi »Nabavljalne zadruge državnih nameščencev v Murski Soboti« je z veseljem in požrtvovalno vneto priskočil ter neumorno in mesebično deloval pri nji, dokler ni bil prisiljen vsled bolezn umakniti se. Tudi pri narodnih društvih, zlasti pri Sokolu je zastavljal vse svoje nemale moči, kolikor mu je le čas dopuščal, za kar ga je Sokolsko društvo v Murski Soboti počastilo s častno stražo ob njegovi krsti ter s številno udeležbo na zadnji poti. Za zgraditev lepega Sokolskega doma si je pokojni Gregorc pridobil izrednih zaslug.

Za njim žaluje poleg brata in sester njegova mati in žena ter dvoje nepreskrbljenih otrok, ki jim je bil dober sin in zelo skrben mož in oče.

Vsem tovarišem in vsakomur, kdor ga je poznal, ostane pokojni Josip Gregorc kot vrl tovariš in dober človek v najlepšem spominu. Bodi mu zemljica lahka!

Organizacijske vesti.

Okrožna skupina drž. nameščencev in upokojencev v Mariboru javlja svojim članom, da se vrši redni občni zbor dne 8. februarja 1931. ob 9. uri v prostorih Zadruga drž. nameščencev r. z. z. o. z. v Mariboru, Rotovski trg, z naslednjim dnevnim redom: 1. Odborovo poročilo glede delovanja v preteklem letu; 2. Poročilo glede denarne uprave in pregledovanja računov; 3. Višina članarine; 4. Stavljene predlogi (čl. 8., točka 2 in čl. 12.); 5. Priziv po čl. 10.; 6. Izprememba pravil; 7. Razpustitev O. S.

Samopomoč drž. nameščencev in upokojencev v Mariboru javlja svojim članom, da se vrši redni občni zbor dne 8. februarja t. l., takoj po občnem zboru Okrožne skupine drž. nam. in upok. v istih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Sklepanje o odborovem poročilu in razrešitvi odbora 2. Razpravljanje o pritožbah onih društvenikov, katerim je odbor odklonil sprejem. 3. Volitve odbornikov in namestnikov, dveh računskih preglednikov in članov društvene razsodišča. 4. Sprememba pravil. 5. Razpust društva. 6. Odobritev letnega obračuna. 7. Slučajnosti. — Ob enem javlja, da je bilo v letu 1930. umrlih članov 18 (osemnajst); iz skupine A 12 članov, iz skupine B 6 članov. Na posmrtnini je bilo izplačanih 27286 Din. Posmrtnina za prvo četrtletje 1931. se zviša v skupini A na 1300 Din, v skupini B na 1900 Din.

Tajnik.

Okrožna skupina državnih nameščencev v Kamniku. Dne 5. januarja t. l. se je vršil 9. redni občni zbor Okrožne skupine državnih nameščencev za okrožje Kamnik. Ugotovilo se je, da je društvo v minulem letu zivahno delovalo in med drugim doseglo, da je bil delni popoldanski osnovnošolski pouk v Kamniku ukinjen, kar je za učence, ki se vozijo od zunaj v šole, velikega pomena. Na društveno pobudo so se stalno nadzorovale tržne cene živilom. Prav tako je društvo doseglo, da se je prodajalec sala in masti iz Trzina dovolilo še nadalje prodajati v Kamniku svoje blago na stojnicah ob tržnih dneh. Sej je imel odbor 9. društvo je pa priredilo tudi troje družabnih večerov, kjer so se kamniški državni uslužbenci sestali v tovariški družabnosti. Stanje blagajne je

o anonimnih zaplotnikih, ki s svojimi dopisi ne puste prav nobenega uredništva pri miru, in ki so menda tako stari, kakor časopisje samo, je napisal zadnjič v leposlovni družinski reviji »Mladiki« njen urednik F. S. Finžgar nekaj besed, ki služijo, da jih objavimo tudi mi.

Pod gornjim naslovom beremo na platnicah »Mladike« naslednje:

»Tisti, ki jim to zlasti velja, bodo umeli, ki jim ne velja, bodo dobre volje. Še drži trditve učenjaka Grimma, ki je rekel o Slovencih: »Um imajo, um, pa manir nimajo.« Vsak urednik to posebno skuša in okuša. Prihajajo pisma, ki hvalijo, priznavajo delo. — So pisma, ki ti svetujejo nove smeri, nove načine urejanja. Res so silno redka, pa urednikom največje veselje. — Pa so pisma nezapodajljive sirovosti. Ta sirovost izvira iz votle ošabnosti, iz nadutega prepričanja o vsevednosti in vseznalosti tistih, ki jih pišejo. Vsa ta ošabnost, ves ta poulični rompompom ima pa le z malimi izjemami to prežalostno lastnost, da grmi za plotom brezimne modrosti. Ob vsej svoji bahavi ošabnosti je strahopeten, kar se da. Vedno tič v zasedi, pestuje svoj prazni nič in čaka, na koga bi vrgel pest blata. To so vedeži, ki vse vedo, a najbolje tisto, česar se niso nikoli učili, s čimer se niso nikoli

ukvarjali. Sto in stokrat so jim razni uredniki že povedali, da pisem brez podpisa nihče ne uvaža, navadno jih nihče ne bere, marveč zlete takoj v koš. Pa jih ne zmordri. Kot paglavci počepnejo za plot in čakajo z napetimi ušesi, ali se bo popotnik, ki so mu zalučali kamen v hrbet jezil. Takim zaplotnikom noben urednik ne odgovarja. Nasprotno pa je vsak vesel še tako ostre kritike, samo da ni krivična in da ni še sirova povrhu. Uredništvo »Mladike« ni tisto, na katero priletj največ takih blatnih strel. So druga uredništva, ki so bolj oblagodarjena s takimi manirami. Nič ne de, če se »Mladika« potegne tudi za druge. Vsa glasila bi morala večkrat o tem pisati in tako vzgojno vplivati na občinstvo. Bržkone je to povsod enako. Da pa o nas še vedno velja Prešernova sodba: »Le čevlje sodi naj kopitar« — o tem ni dvoma. Zato pošten slovenski Janez ne bo grdo sodil in obsojal stvari, ki so njegovemu umu in umevanju tuje.« —

To objavljamo namesto odgovora vsem tistim številnim žalostnim brezimnim zaplotnikom, ki so tekom let pomagali polniti tudi naš — uredniški koš.

povoljno. Akcija za preskrbo članstva s premogom je v letu 1930. brezhibno poslovala. Končno je bil izvoljen naslednji odbor: gg. Franc Bokalič, Lovro Horvat, Vinko Eržen, Janko Stare, Franc Strmole in Alojzij Šegula. Za namestnike so bili izvoljeni gg.: Julij Čenčič, Josip Juvanec in P. Jamšek, za pregledovalce računov pa gg.: Franc Kratnar, Anton Grzinčič in namestnik Fran Jerovšek. Na koncu je občni zbor določil za tiskovni sklad »Našega Glasa« znesek 100 Din — O konstituiranju odbora bomo še poročali. — Kamniška okrožna skupina prav živahno deluje in bi mogla biti mnogim drugim društvom v vzgled.

Organizacija železniških uradnikov. Začetkom meseca decembra se je vršil izredni občni zbor Udruženja železniških uradnikov v Ljubljani. Na tem zboru se je osnovala nova oblastna uprava za Ljubljano v smislu novih društvenih pravil. Izvoljeni so bili predsednik g. V. Černigoj, za podpredsednika pa g. F. Zemlja in g. F. Vargazon ter ostali odborniki. Centrala imenovanega društva železniških uradnikov se nahaja po novih pravilih v Zagrebu, kamor se preseli, kakor so poročali listi, tudi uredništvo »Glasnika železniških činovnikov«, ki je izhajal doslej v Ljubljani.

Tovariši učitelji-upokojenci!

Na osnovi likvidacijskih listov pri računovodstvu finančne direkcije v

Ljubljani sestavljeni seznam staroupokojencev in njihovih vdov je odposlan izvršnemu odboru UJU v Beogradu, ki ga bo predložil g. prosvetnemu ministru s predlogom za popravo njihovih prejemkov.

Pri izdelovanju omenjenega imenika je bilo ugotovljeno, da je vseh upokojenih učiteljev(ice) in učiteljskih vdov v dravski banovini nad 1200. Od teh je dobra polovica upokojencev in vdov upokojenih po starem zakonu.

Statistika našega članstva pa nam nudi porazno sliko stanovske nezavednosti, oziroma nezadostne ljubezni do svojcev.

V našem društvu je večletnih samo 368 tovarišev(ice), torej niti tretjina ne. Pripomniti treba, da je dobra tretjina članov staroupokojencev, ki so gmotno vse preje kot dobro situirani.

Nad 800 tovarišev pa ne čuti potrebe, da bi zagotovili svojim sorodnikom posmrtnino, koje znesek je vendar odvisen od števila večletnega učiteljstva.

Ker vlada sodeč po mnogoštevilnih tozadevnih vprašanjih velika nezvestnost glede pogojev pristopa, navajam glasom društvenih pravil letevico pristopnine.

V 1 letu po upokojitvi plača član, ki vstopi v društvo, 25 Din pristopnine in drugih pristojbin.

Do 1. januarja 1930. upokojeni plačajo 25 Din, do 1. decembra 1929. 30 Din, 1. julija 1929. 75 Din, 1. janu-

arja 1929. 105 Din, 1. julija 1928. 145 Din, 1. januarja 1928. 200 Din, 1. julija 1927. 220 Din, 1. januarja 1927. 225 Din, 1. julija 1926. 230 Din, 1. januarja 1926. 240 Din, 1. julija 1925. 250 Din, 1. januarja 1925. 255 Din, 1. julija 1924. 260 Din, 1. januarja 1924. 270 Din, 1. septembra 1923. 300 Din.

Staroupokojenci, oziroma njihove vdove plačajo od 280 do največ 300 Din upokojeni pred 1. septembrom 1923. do 1. januarja 1912. Dovoljeno je tudi odplačevanje v obrokih. Seveda je vsakdo kot član sprejet šele po vplačilu zadnjega obroka.

Zeleč v novem letu posebno staroupokojencem in učiteljskim vdovam izboljšanje njihovih prejemkov vabim vnovič še vse neveljanje tovariše, da prijavijo pod zgoraj označenimi pogoji svoj vpis v Društvo upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani.

M. Kosec, s. r., t. č. preds.

Novе knjige.

»Mladika«, Družinski list s podobami. Letnik XII. Leto 1931. Prejeli smo 1. številko te najlepše slovenske družinske revije, katero urejuje pisatelj F. S. Finžgar in ki ima naslednjo vsebino: B. Magajna, Gornje mesto. Povest iz zagrebškega življenja. J. Lemaître, Lilit. S. R. Minčlov, Ko so hrasti šumeli. Zgodovinski roman, katerega je prevlel iz ruščine B. Vdovič. Poleg pesmi vsebuje list še zanimivo zgodovinsko razpravo prof. S. Krajevca: »Pred 400 leti iz Ljub-

ljane v Carigrad«. Univ. profesor dr. J. Plečnik nadaljuje svoja globokoumna poljudna kramljanja »Iz anatomije«. V ti številki piše »O lidhanju«. Zanimanje bo vzbudil tudi niz člankov »Lofoti«, katere piše dr. A. Šerko. V pregledu »Pisano polje« so poročila o pokojnem slikarju Fr. Sterletu (s štiri rimi podobami), o znamenitem znamenju pri Stični (dr. Fr. Stelč), poročila o novih knjigah, o slikah, ki jih list priobčuje in drobiž »Po okrogli zemlji«. Oddelček »Družina« priobčuje branja vredno razpravo Naša hiša, nadaljuje se skupina člankov Milice Grafenauerjeve »Iz duhovnega življenja družine«. Tudi za gospodinje je kotiček »Kuharica«. Zaključuje list zbirka smešnic in ugank. — Kakor vsaka številka »Mladike«, je tudi ta prav bogato ilustrirana in prinaša vrsto izbranih reprodukcij po domačih in tujih umetninah. Ti številki je priložena tudi večbarvna reprodukcija »Svete družine« izvrstnega dela Ivana Groharja. — »Mladika« se naroča pri upravi v Celju, Mohorjeva tiskarna, in velja s poštnino za celo leto 84 Din, s krojno prilogo pa 100 Din. — Vzorno urejani mesečnik vsem družinam državnih uslužbencev toplo priporočamo.

Priporočajo se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunaška cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporočamo
A. PERSCHE
LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

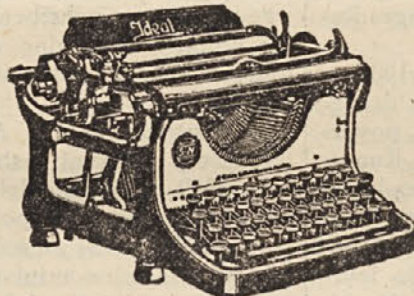
Priporočajo se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina
LESKOVIC & MEDEN
Ljubljana, Jurčičev trg 1

»Sem sam pol članka«
ČE NIMAM DOBRE KAVE
DOBITE DNEVNO SVEŽE PRAŽENO LE
PRI TVR. **B. MOIHO**
LJUBLJANA, VODNIKOV TRG 5.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezene, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbiri samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Pri nakupu radio aparatov in potrebščin se poslužite specialne radio tvrdke
RADIOVAL, LJUBLJANA
Dalmatinova ulica 13 (poleg hotela Štrukelj)
PLAČILNE UGODNOSTI!



Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcija
THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporočajo špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Krojaški atelje
FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.
Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Telefonska številka 2412 Štev. pošt. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
r. z. z. o. z.
Miklošičeva cesta 7
v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zasnambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Prepričajte se sami, da je strojno vezenje perila, oblek in pregrinjaj najtrpežnejše, najlepše in najcenejše, ako je izdelano pri tvrdki
M LEITGEB
LJUBLJANA, Jurčičev trg 3.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporočajo svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

MANUFAKTURNA TRGOVINA
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5
Priporočajo svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Telefon številka 2312 Račun pošt. hran. 10.761
UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA
JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Čkusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov
LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

PLESI! KONCERT!
Kavarna in restavracija ZVEZDA
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG.
ZBIRALIŠČE VSEGA NARODNEGA OBČINSTVA!
V kavarni in restavraciji svira dnevno prvovrstni orkester. • Poleti krasen vrt, pozimi moderna vinska klet. • DNEVNO PRIREDITEV PLESA. • Izborna pijača, dobra gorka in mrzla jedila. • Prvovrstna postrežba.
Se priporočata **FRAN in ROZI KRAPEŠ.**
DVORANA! IGRALNE SOBE!

C. J. HAMANN Ljubljana
Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.